

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ

Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Спеціальність:	053 Психологія
Рік підготовки:	3, 4
Семестр викладання:	Осінній, весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	6.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	Іспит

Автор курсу та лектор:

Побокіна Галина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

к.псих. наук кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

galina0189@ukr.net	+38-066-923-16-16	Viber за номером телефону	за розкладом
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є опанування знаннями та уміннями з основ реабілітології, вивчення основних інструктивно-методичних і законодавчих актів по соціальній реабілітації, понять в реабілітації хворих та інвалідів, організації та проведення медичної, психологічної, фізичної, професійної, соціальної та інших видів реабілітації.

Метою самостійної роботи за дисципліною є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; розвиток морально-вольових зусиль; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання: основні принципи виконання програми реабілітації та етапи визначення реабілітаційної програми; особливості психічних проявів травматичного та посттравматичного стресів, його суб'єктивні та об'єктивні причини, фізіологічну основу, методи оцінки рівня стресових станів; особливості психічного розвитку та соціалізації інвалідів дитинства та осіб з вродженими вадами розвитку; значення ранньої психологічної реабілітації та психологічного супроводу; значення сім'ї та соціального оточення в процесі реабілітації.

Вміння: здійснювати поетапну реабілітацію соматичних, психічних хворих та інвалідів; попереджати формування психічного дефекту, явищ «госпіталізації», ліквідування або зменшення цих явищ; пристосовувати хворих до життя та трудової діяльності, формувати їх позитивне відношення до подолання

життєвих труднощів; проводити виховну роботу з родинами інвалідів з метою формування правильного відношення оточуючих до психологічних та фізіологічних потреб хворою людини; застосовувати в своїй роботі існуючі моделі реабілітації алкоголізму, тютюну та наркотичних залежностей; організовувати реабілітаційну роботу з різними категоріями клієнтів.

Передумови до початку вивчення: Для засвоєння дисципліни повинні бути знання з: «Основи загальної психології», «Педагогічні основи професійної діяльності».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи спеціальних професійних знань, уявлень про побудову реабілітаційних цілей, визначення форм та засобів реабілітаційного процесу через системний міждисциплінарний погляд на сутність комплексного реабілітування людини з обмеженнями життєдіяльності.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/ догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та

Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності. ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування. ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Структура курсу

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Вступ до реабітології.	2/-	Поняття: реабітологія, реабітований, реабітолог, структурна модель реабілітаційного процесу, педагогічне реабілітування, психологічне реабілітування, соціальне реабілітування, медичне реабілітування, технікосередовищне реабілітування.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2.	Історія розвитку та становлення служби реабілітації.	2/2	Поняття реабілітація. Задачі реабілітації. Мета. Реабітологія як наука.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3.	Теоретичні основи реабілітації.	2/2	Концепції реабілітації. Схема захворювання та наслідки. Номенклатура порушення. Класифікація обмежень порушення. Характеристика та оцінка критеріїв життєдіяльності.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4.	Теоретичні основи соціальної реабілітації інвалідів.	2/-	Проблеми інвалідизації. Сутність соціалізації осіб з обмеженими можливостями. імена вітчизняних дослідників, що займаються проблемами соціалізації та інтеграції інвалідів в суспільстві.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
				ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5.	Принципи та основні напрямки реабілітації. Види реабілітації.	4/2	Комплексний характер реабілітаційних заходів. Індивідуальність системи реабілітаційних заходів. Направлення реабілітації: ноореабілітація; психореабілітація; сенсорреабілітація; логореабілітація. Кінезореабілітація та ін. Медична реабілітація. Фізична реабілітація. Психосоціальна реабілітація. Професійна реабілітація.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6.	Існуючі компоненти в соціальній реабілітації.	2/2	Соціально-медичний компонент реабілітації. Психологічний компонент реабілітації. Соціально –педагогічний компонент реабілітації. Соціально-побутової компонент реабілітації. Професійний компонент реабілітації. Соціо-культурний компонент реабілітації.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7.	Технологія і методи соціальної реабілітації.	2/-	Соціальна діагностика. Соціальна терапія. Соціальна профілактика. Психосоціальні методи.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
8.	Реабілітаційна необхідність, здатність і прогноз (потенціал). Система поетапної реабілітації хворих.	4/2	Реабілітаційна необхідність, здатність. Реабілітаційний потенціал. Направлення реабілітаційного потенціалу. Системний підхід реабілітаційної допомоги. Етапи реабілітації.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
9.	Інвалідність як суспільна проблема.	2/2	Еволюція суспільних поглядів на інвалідність. Конвенція ООН про права інвалідів – нові підходи до проблем інвалідності. Визначення «інвалідності». Визначення «інвалідності» та «осіб з інвалідністю» в законодавстві різних країн. Міжнародна класифікація функціонування, інвалідності та здоров'я (МКФ). Існуючі стереотипи щодо осіб з інвалідністю.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
10.	Соціальне середовище життєдіяльності інвалідів.	4/-	Житлове середовище. Містобудівного середовища Соціально-психологічне середовище. Освітнє середовище. для інвалідів. Виробничє середовище як умова соціальної реабілітації інвалідів.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
11.	Соціальна реабілітація осіб старших віку в стаціонарних установах соціального обслуговування.	2/-	Соціальна реабілітація громадян старших вікових груп в будинках-інтернатах. Характеристика осіб старших вікових груп, що знаходяться в будинках-інтернатах. Характеристика середовища, умов проживання в будинках-інтернатах.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
12.	Індивідуальна програма реабілітації інвалідів.	4/2	Основні принципи формування ІПР. Розділи ІПР. Склад ІПР. Структура ІПР. Особливості ІПР в стаціонарних установах соціального обслуговування.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
13.	Соціальна реабілітація інвалідів з порушеннями слуху та зору.	2/-	Сутність соціально-середовищної реабілітації інвалідів з порушенням слуху. Види порушень слуху. Технічних засобів, що використовуються в цілях соціально-побутової та соціально-середовищної реабілітації. Роль органів зору в життєдіяльності людини Здатність до орієнтації як найбільш значимий вид обмеження життєдіяльності інвалідів з порушенням зору. Система орієнтирів, забезпечує соціально - побутову та соціальну - середовище реабілітації.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
14.	Особливості соціальної реабілітації інвалідів з порушеннями функцій опорно-рухового апарату.	2/2	Основні причини порушень функцій опорно-рухового апарату. Види життєдіяльності пов'язані з порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Обмеження життєдіяльності у сфері самообслуговування внаслідок патології опорно-рухового апарату. Технологія соціальної реабілітації інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату. Особливості оснащення квартири для інваліда з порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Пільги інвалідам з порушеннями функцій опорно-рухового апарату.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
15.	Особливості соціальної реабілітації інвалідів з психічними порушеннями інтелектуальною недостатністю.	2/2	Відміну інвалідів з психічними розладами від інвалідів з соматичними захворюваннями. Прояв обмеження життєдіяльності у інвалідів з психічними розладами. Програма соціальної реабілітації інвалідів з психічними розладами. Особливості соціальної реабілітації інвалідів з вираженою дебільністю. Відміну соціальної реабілітації інвалідів з розумовою відсталістю в ступені вираженої імбецильності.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
16.	Соціальна реабілітація дітей та молоддю з особливими потребами.	2/-	Основні завдання в роботі з дітьми та молоддю з особливими потребами. Соціально-психологічна реабілітація. Основні методи соціальної реабілітації молоді з особливими потребами.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
17.	Соціально-психологічна реабілітація дітей, які постраждали від жорстокого звернення.	2/2	Види жорстокого поводження фізичне насильство. Психічне (емоційне) насильство, сексуальне насильство. Нехтування основними потребами дитини. Наслідки жорстокого поводження з дітьми. Психологічна реабілітація дітей, які постраждали від фізичного, психологічного, сексуального насильства, зневаги потребами дитини.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
18.	Система реабілітації жінок, постраждалих від насильства.	2/2	Основи соціально-психологічної реабілітації жінок, які зазнали насильства в сім'ї. Загальні принципи реабілітаційної роботи. Особливість реабілітаційної роботи з жінками, які постраждали від сімейного насильства. Складання індивідуальної програми реабілітації. Методики і техніки програми індивідуальної психосоціальної реабілітації. Загальні вимоги. Психодіагностика. Допомога в подоланні гострої кризи (кризова інтервенція, індивідуальний дебрифінг).	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
19.	Технологія соціальної реабілітації підлітків з девіантною поведінкою.	2/2	Основні принципи соціальної реабілітації підлітків з девіантною поведінкою. Етапи реабілітаційної роботи.	Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
20.	Соціальна реабілітація «дітей-вулиці».	2/-	Поняття «Діти вулиці». Робота з кризовими сім'ями як попередження появи «дітей-вулиці».	Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
21.	Технологія соціальної реабілітації неповнолітніх, які повертаються з місць позбавлення волі.	2/-	Проблема молодіжної злочинності. Зміст роботи та напрямки діяльності фахівця в роботі з колишніми злочинцями. Етапи роботи з молоддю повернулися з місць позбавлення волі.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
22.	Соціальна реабілітація залежних і співзалежних.	2/-	Сутність алкогольної і наркотичної залежності. Сутність співзалежних. Соціальна реабілітація алкоголь і наркозалежних.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
23.	Реабілітаційна психологія в умовах екстремальних ситуацій.	2/-	Реабілітаційна психологія: мета, завдання, зв'язок з іншими дисциплінами. Реабілітаційна психологія в структурі галузевих взаємозв'язків. Завдання реабілітаційної психології. Організаційний аспект реабілітаційної психології. Нормативно-правові акти, які регулюють процес психологічної реабілітації Закони України. Постанови Кабінету Міністрів України. Накази міністерств України.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
24.	Соціальна реабілітація військовослужбовців.	2/-	Теоретичні проблеми соціальної реабілітації військовослужбовців. Методичні аспекти соціальної реабілітації військовослужбовців. Заходи та рекомендації соціального захисту та соціальної підтримки військовослужбовців.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
25.	Основні засоби і методи реабілітації.	2/2	Руховий режим. Лікувальна фізична культура (кінезіотерапія). Фізіотерапія. Масаж. Мануальна терапія. Кінезіотейпірованіє Психокорекція Харчування. Аппаратотерапія за допомогою технічних (ортопедичних) засобів реабілітації. Ерготерапія (трудотерапія).	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
26.	Реабілітація хворих із захворюваннями серцево-судинної системи.	2/2	Кардіореабілітація. Ішемічна хвороба серця. Хронічна серцева недостатність. Інфаркт міокарда. Артеріальна гіпертензія. Артеріальна гіпотензія. Захворювання периферичних судин.	Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Годин и (Л//ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
				завдання.
27.	Медико-соціальна реабілітація при онкологічних захворюваннях.	2/2	Загальні положення. Реабілітація онкологічних хворих. Спорт як ліки.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
28.	Реабілітація хворих із захворюваннями центральної і периферичної нервової системи.	2/2	Нейрореабілітація. Спастичний геміпарез. М'яві парези і паралічі. Гострі порушення мозкового кровообігу. Хребетно-спінальна травма. Розсіяний склероз. Захворювання периферичної нервової системи.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
29.	Засоби реабілітації в акушерстві та гінекології.	2/2	Засоби медичної реабілітації в гінекології. медична реабілітація при захворюваннях репродуктивної системи жінки. Медична реабілітація при вагітності.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
30.	Основи реабілітації в педіатрії.	2/-	Медико-психологічна реабілітація в педіатрії. Реабілітація хворих з вродженими вадами серця. Реабілітація хворих на ревматизм. Реабілітація хворих із захворюваннями органів дихання.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Мисули І.Р. Медична та соціальна реабілітація : навч. посіб. / І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль : ТДМУ, 2005. – 402с.
2. Самойленко В.Б. Медична і соціальна реабілітація : підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев – 2-е вид., переробл. і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 464с.
3. Лисенко В.П. Сучасні стандарти та критерії в галузі реабілітаційної медицини : навч. посіб. / В.П. Лисенюк. – К. : 2001. – 70с.
4. Золотарева Т. А. Медицинская реабилитация / Т.А. Золотарева, К.Д. Бабов. - К. : КИМ. 2012. – 496с.

4. Стасюк О. Маркетинг у сфері реабілітаційних послуг : навч. посіб. / О. Стасюк. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 159 с.
5. Зверева І.Д. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / І.Д. Зверевої. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.
6. Безпалько О.В. Соціальна підтримка дітей з обмеженими функціональними можливостями : Методичні рекомендації / О.В. Безпалько, Т.Г. Губарева. – К. : Логос, 2002. – 48 с.
7. Москаленко В.В. Соціальна психологія : Підручник / В.В. Москаленко – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с.
8. Блінов О. А. Функції та специфіка роботи практичного психолога : навч. посібник / О. А. Блінов, П. П. Криворучко, В. М. Марченко. – К. : КиМУ, 2009. – 462 с.

Інформаційні ресурси.

1. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
2. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
3. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Вакуленко Л.О. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. / Л.О. Вакуленко, В.В. Клунчук. – Тернопіль : ТНПУ, 2010. – 234с.
2. Бочкор Н.П. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період : метод. рек. / Н.П. Бочкор, Є.В. Дубровська, О.В.Залеська та ін. – Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. – 84 с.
3. Белікова Н.О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : навч. методич. посіб. / Н.О. Белікова, Л.П. Сущенко. – К. : Козарі, 2009. – 74с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Іспит	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	

74-81	C	задовільно	зараховано
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

- Плагіат та академічна доброчесність:* Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.
- Завдання і заняття:* Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.
- Поведінка в аудиторії:* Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.